С Т А Н О В И Щ Е

от

доц. Цветослав Христов

относно: Дисертация- за присъждане на образователна научна степен „доктор” на инж. Васил Любенов Канисков на тема **„Създаване, изследване и прилагане на основни формологични принципи в процеса на съвременното обучение по скулптура”**

1. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем.

Актуалността на дисертационния труд се определя от важността на разглеждания проблем, а именно Създаване, изследване и прилагане на основни формологични принципи в процеса на съвременното обучение по скулптура, доказана от изводите относно състоянието, същността и развитието на проблема за формата, формологичните теории, аксиоми в миналото и настоящето. Съвременното обучение по скулптура наложи промяна и усъвършенстване на формологичните принципи в процеса на моделиране на художествената форма. Запознаването с този труд показва, че авторът започва да гради своята теза върху появата на необходимост в последните 10-15 години да се предефинират понятия, като творец, форма, пространство. Това определя разглежданата проблематика като значима и чрез решаване на основни задачи, актуална и полезна за изкуството,

науката и образованието, за изящните изкуства и скулптурата конкретно.

След като се запознах обстойно с материалите на дисертацията намирам, че инж. Васил Любенов Канисков е с научно – изследователски, събирателски и аналитичен потенциал, позволяващ й да поднесе убедително своите изводи и заключения. Докторанта разработил методически подход за изследване на основните формологичните принципи в процеса на съвременното обучение по скулптура. Предлага разработка е матрица за анализ на съществуващите учения за формата и формологичните аксиоми, свързани с формата. Извършил е критичен сравнителен анализ на метода на създаване на на формологичните принципи в процеса на съвременното обучение по скулптура. Обоснован е експертно-аналитичен подход при данни за изследване на художествените форми.

Като научно и приложно изследване разработката разкрива една нова страна на този проблем разглеждаща и въздействието на вътрешните и глобални процеси в художественото извайване на формите.

2. **Степен на познание и състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния материал.**

Направено е изследване на проблемите свързани със състоянието на формата и формлогични принципи в т.ч. и теоретичните основи на процесите в съвременното обучение по скулптура. Анализирано е достигнатото досега в тази научно приложна-област и на базата на аналитични изводи са формулирани нерешените проблеми. От този комплекс от нерешени проблеми и задачи, проблема е сведен и конкретизиран само до създаване,

изследване и прилагане на основните формлогични принципи в процесите на съвременно обучение по скулптура. Смятам, че така формулираната цел напълно отговаря на разработката в дисертационния труд. Включва изцяло същността на извършената работа за аналитично изследване на подходите за създаване, изследване и прилагане на основните формлогични принципи в процесите на съвременно обучение по скулптура.

Дисертационният труд е разработен в добра последователност както по отношение на структурата, така и насока на обхвата на включения в него материал.

3. **Методика на изследване с поставената цел и задачи на дисертационния труд.**

Правилно е избрана методиката за изследване. Подходяща е и отговаря на изискванията за такъв вид материал свързан с създаване, изследване и прилагане на основните формлогични принципи в процесите на съвременно обучение по скулптура. С нея се дава отговор на поставената цел, както с избора на задачите за решаване, така и с тяхната сложност, обхват и последователност на разработване. Добре са изследвани и анализирани съвременните теоретико-методически проблеми на формата и формологичните принципи. Въз основа на тях са определени и описани методическите изисквания и тенденциите за развитие и роля на формата и основните формлогични принципи в изкуството и науката като цяло, както и конкретно в процесите на съвременно обучение по скулптура в изящното изкуство. В зависимост от особеностите на развитието на подходите и методите на създаване и изследване на основните формологични принципи е предложена и методическа последователност на изследването. На тази база успешно са

формулирани и основните задачи съдържащи същността на дисертационния труд. Добре са изяснени теоретико-методологическите аспекти за решаване на проблема, включително, необходимост от прилагане на създадените основни формлогични принципи в процесите на съвременно обучение по скулптура,избор на подход за решаване, субективни и обективни фактори и пр. Теоретически е обоснован изборът на подхода на промените в процесите на съвременното обучение по скулптура и възможността за въвеждане и успешно прилагане на основните формлогични принципи в тези процеси на обучение. Правилно са формулирани изискванията и възможностите за експериментиране на методиката за създаване, изследване и прилагане на основните формлогични принципи в процесите на съвременно обучение по скулптура. При това реализацията на методиката и изискванията по отношение на условията на нейното приложение и очакваните ефекти от използването ѝ показват, че нейният избор е правилен. Сполучливи са изводите, оценките и доказателствата, както по отделните глави, така и като цялостно представяне. За решаването на отделните задачи при разработването на дисертационния труд е използван богат информационен материал.

6. **Оценка за степента на лично участие на докторанта в приносите.**

По моя преценка от разработките в дисертационния труд проблемите могат да се конкретизират в следните научно-приложни приноси. Оценка е, че дисертационния труд и приносите са лично дело на докторанта. Научно-приложните и приложните приноси са експериментирани в учебния процес при обучението по „Формология“ на студентите специалност

„Скулптура“ на Национална Художествена Академия – София. Те са достатъчни за това изследване и ще обогатят знанията в областта на изящните изкуства, изкуството, науката и педагогиката. Разработената методика може да се прилага с еднакъв успех във всеки един клон от изобразителното изкуство. Освен в Изкуството, същата методика може да се ползва и в другите клонове на научното познание и в науката като цяло.

Убеден съм, че обсъждаме качествата на бъдещ успешен учен и това ми дава основание да предложа на научния съвет да присъди образователна научна степен „доктор” на инж. Васил Любенов Канисков **по научна специалност 05.08.04 „Изкуствознание и изобразителни изкуства“.**

11.03.2013 г. доц. Цветослав Христов